

Banebrydende bog om skandinavismen viser, at Danmark i anden halvdel af 1800-tallet var tæt på at blive fjernet fra landkortet

Rasmus Glenthøj og Morten N. Ottosen: Union eller undergang - Kampen for et forenet Skandinavien

I *Union eller undergang* nyskriver de to historikere Rasmus Glenthøj og Morten Nordhagen Ottosen skandinavismens dramatiske historie. Bogen viser, at Danmark i anden halvdel af 1800-tallet var markant tættere på at blive en del af en fælles skandinavisk union, end det er hidtil kendt. Der var konkrete planer på højeste politiske niveau – støttet af Bismarck og Napoleon III. Værket udfordrer ikke alene grundfortællingen om skandinavismen. Det adskiller sig også fra normen i forståelsen af nationalitet, nationalisme og politik i det 19. århundredes Europa.

I 1864 erklærede en af tidens største statsmænd sig for "meget stærk skandinav". Ordene er Otto von Bismarcks. Den preussiske politiker forenede Tyskland og var også parat til at samle Skandinavien. Det samme var Napoleon III og dronning Victoria. 1800-tallets tankegang var, at Europa naturligt ville få færre, men større stater, som det skete for Italien og Tyskland, hvis talrige stater blev forenet gennem krig. Derfor måtte små nationer enten forene sig eller gå under.

Frygten for undergang fik radikale revolutionære, fremtrædende politikere og kongelige til at stræbe efter at samle Sverige, Norge og Danmark i en union. På trods af konkrete forfatningsudkast og hemmelige forhandlinger blev skandinavismen aldrig virkelighed. Det har fået historikere til at afskrive den som en sværmerisk fantasi, mens de har set de tre skandinaviske nationalstater som historiens uundgåelige afslutning.

Union eller undergang fortæller en helt anden historie og viser alvorlige planer om statskup, krig, bortførelse af den danske kongefamilie, revolution og indsættelse af Sverige og Norges konge på den danske trone.

Rasmus Glenthøj (1977), er lektor i nyere tids historie ved Syddansk Universitet. Han har tidligere blandt andet skrevet *1864 - Sønnen af de Slagne* (2014), som han modtog H.O. Lange-Prisen for, og sammen med Morten Nordhagen Ottosen *1814 - Krig, nederlag, frihed* (2014).

Morten Nordhagen Ottosen (f. 1981), er lektor i historie og strategi ved Forsvarets højskole/Krigsskolen i Oslo. Han har sammen med Rasmus Glenthøj tidligere skrevet *1814 – Krig, nederlag, frihed* (2014), som de i 2017 fik Den Nordiske Historiebogspris for.

Rasmus Glenthøj & Morten Nordhagen Ottosen:

Union eller undergang

632 sider

Forlagets pris: 399,95 kr.

Udk. d. 17. september 2021